

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 255 din data de 25.03.2020

Dosar nr.: 665/2018

Petiția nr.: 5702/17.09.2018

Petent:

Reclamat: – **Primar, Primăria comunei Cristești**
– **Secretar Primăria comunei Cristești**

Obiect: discriminare și hărțuire la locul de muncă

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petenta reclamă faptul că a fost reîncadrată în urma unei hotărâri judecătorești definitive, dar nu i se pun la dispoziție instrumente de lucru pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 5702/25.09.2018 a fost citată petenta iar prin adresa înregistrată sub nr. 5903/25.09.2018 au fost citate părțile reclamate pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 08.10.2018. Prin citație a fost invocată excepția de necompetență referitor la solicitarea de a se dispune orice măsură necesară pentru înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii.

6. Procedură legal îndeplinită.

7. La termenul stabilit, la ședința de audieri părțile au fost absente.

8. Prin adresele înregistrate sub nr. 6502/22.10.2018 și nr. 6969/08.11.2018, petenta solicită respingerea excepției invocate din oficiu dar și deplasarea unei echipe de investigații la fața locului, având în vedere că cele aspectele sesizate în petiție au luat amploare iar situația petentei s-a înrăutățit.

9. Prin Rezoluția nr. 2/09.11.2018, titularul de dosar a dispus investigație la Primăria comunei Cristești, jud. Botoșani în vederea strângerii de informații cu privire la soluționarea completă a cauzei. La dosar este depus raportul de investigație înregistrat sub nr. 248/22.04.2019.

10. Prin adresa înregistrată sub nr. 7748/28.12.2018 petenta depune completări la petiția inițială.

11. Prin adresa înregistrată sub nr. 1010/01.03.2019 partea reclamată depune înscrisuri solicitate de echipa de investigație.

IV. Susținerile părților **Susținerile petentei**

12. Prin sesizarea înregistrată la CNCD sub nr. 5702/17.09.2018 petenta considera ca este discriminată deoarece angajatorul nu pune în aplicare o hotărâre judecătorească privind reintegrarea acesteia în funcția publică de consilier juridic debutant.

13. Conform sentinței civile a Curții de Apel Suceava nr. 113/2018 ramasă definitivă și irevocabilă, instanța a dispus reintegrarea petentei în funcția publică de consilier juridic debutant. Astfel, prin dispoziția nr. 304/04.09.2018 este pusă în aplicare această sentință, dar tardiv și eronat deoarece se menționează ca petenta este reintegrată în funcția de consilier juridic debutant în cadrul Compartimentului de Asistență Socială și Stare Civilă și nu în cadrul Compartimentului Juridic și Resurse Umane, funcție din care a fost destituită în 23.03.2017, deoarece angajatorul, în timpul litigiilor cu petenta a transformat postul de consilier juridic debutant în consilier juridic asistent, angajând pe post o persoana agreată de ei. Pe lângă aspectul de natură penală, de nerespectare a unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile reiese tratamentul discriminatoriu și abuziv asupra petentei. Contestând toate acestea, petenta a primit dispoziția nr. 321/10.09.2018 care modifică la fel de eronat decizia nr. 304/2018, față de care formulează plângere prealabilă (conform dispoziției 304/2018 se stabilește reintegrarea petentei în funcția de consilier juridic debutant cu un salariu brut de 2145 lei aferent gradației de vechime 2, iar prin dispoziția 321/2018 i se modifică salariul brut la 2252 lei aferent gradației de vechime 3).

14. Un alt aspect discriminatoriu îl reprezintă faptul că deși în ambele dispoziții se specifică că petenta își va desfășura activitatea în cadrul Compartimentului de Asistență Socială, aceasta a fost așezată în biroul bibliotecarei instituției, la o masă de școlar, în conjură de copii care joacă zilnic jocuri electronice la calculator accesat la programul BIBLIO-NET, într-un zgomot infernal, fără a avea acces la mijloace necesare desfășurării activității și îndeplinirii atribuțiilor prevăzute în fișa postului.

15. La solicitarea petentei de a i se pune la dispoziție cadrul și instrumentele necesare desfășurării activității și îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, secretarul comunei i-a răspuns că deocamdată îi este de ajuns ce are pentru timpul cât va rămâne în instituție, că îi va face o nouă evaluare și o va da afară. Acesta a solicitat verbal funcționarului de la registratura UAT să nu mai îi primească spre înregistrare nici un fel de solicitare din partea petentei.

16. Prin adresa înregistrată sub nr. 7748/28.12.2018 petenta reclamă faptul că în ședința ordinară din data de 07.12.2018 a CL Cristești a fost introdusă pe ordinea de zi, discutată și adoptată HCL privind stabilirea salariilor pentru aparatul de specialitate al primăriei Cristești, dar nu a fost respectată legislația în materie, respectiv L 153/2017, fiind stabilite salarii mai mult decât discriminatorii, salariul petentei de consilier juridic debutant fiind egal cu cel al șoferului sau al guardului, vădit discriminatoriu în comparație cu celelalte salarii. De asemenea se arată că hotărârea a fost adoptată cu nerespectarea incompatibilității și conflictului de interese, având în vedere că și consilierul local T.A., ce ocupă postul de bibliotecar-referent în cadrul aparatului de specialitate, și-a exercitat votul.

17. Petenta depune la dosar înscrisuri, poze.

Susținerile părții reclamate

18. Partea reclamată, prin adresa înregistrată sub nr. 1010/01.03.2019 depune înscrisuri solicitate de echipa de investigație.

19. Referitor la modalitatea de stabilire a veniturilor salariale, aceasta s-a făcut conform Legii nr. 153/2017 și în special cu respectarea principiilor prevăzute la art. 6, cu precizarea că veniturile salariale ale persoanelor din aparatul de specialitate al primarului comunei Cristești s-au stabilit conform art. 11 alin. (1).

20. În privința respectării sentințelor civile, se arată că toate sentințele s-au pus în aplicare întocmai doar că din petitia doamnei nu reiese ce dispoziție a sentințelor civile nu a fost pusă în aplicare în concret.

21. Legat de încetarea raportului de serviciu, aceasta încetare s-a realizat în urma obținerii calificativului de „necorespunzător” în urma evaluării petentei în cadrul procedurii prevăzute de H.G. 611/2008, dar și a Raportului de control întocmit de ANFP - București prin care reprezentanții ANFP-ului au recomandat evaluarea doamnei. În acest raport este consemnat cu claritate ca doamna a fost reintegrată pe funcția avută anterior așa cum a stabilit instanța prin sentința civilă nr. 113/2018 a Tribunalului Botoșani în cadrul dosarului 846/40/2017. Cealaltă persoană încadrată pe funcția de referent, , a fost evaluată conform aceleași proceduri prevăzută de lege.

22. Cu privire la reintegrarea pe postul avut anterior, petenta a fost reintegrată așa cum a prevăzut sentința și așa cum a și reținut controlul reprezentanților ANFP. Modificarea structurală a organigramei se realizează prin hotărâre de consiliu, motiv pentru care în baza principiului autonomiei acesta a hotărât în acest sens, iar funcția nu are legătură cu compartimentul. Instanța nu face nicio referire la compartiment și nici nu avea cum, deoarece statutul funcționarului public (conform Legii nr.188/1999) face referire doar la funcții și nu compartimente. Locul muncii, așa cum reiese din petiție era alături de alt angajat al primăriei comunei Cristești, bibliotecarul, și având în vedere că la începutul bugetului nu s-a luat în calcul dotarea cu birotică și pentru acest post, motiv pentru care primăria nu dispunea de fonduri pentru birou nou și calculator nou, însă petenta a avut un birou, scaun și acces la o unitate centrală (computer) la fel ca și alți angajați.

23. Afirmatia petentei că i s-a interzis depunerea de petiții și solicitări este neadevărată, lucru ce este confirmat și de responsabilul cu înregistrarea documentelor Inspector –dar și de datarea și înregistrarea tuturor petițiilor și adreselor emise de petentă.

24. Se consideră că petenta a prezenta situația într-un mod fals și mincinos, iar reclamația este neîntemeiată și nefundamentată.

Raportul echipei de investigație a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării

25. La solicitarea titularului de dosar, s-a dispus deplasarea echipei de investigație a C.N.C.D. pentru strângerea de informații concludente, menite să ajute la soluționarea corectă a petiției.

26. În vederea soluționării sesizării înregistrate cu nr. 5702/17.09.2018 și pentru atingerea obiectivelor controlului, echipa de investigație a C.N.C.D. s-a deplasat în comuna Cristești, jud. Botoșani, în perioada 11 - 14.02.2019 la sediul Primăriei, în mod deosebit următoarele aspecte: relațiile petentei cu ceilalți colegi din diferite compartimente, discuții cu petenta pentru identificarea de probe suplimentare (inclusiv proba cu martori), precum și a criteriului de discriminare (din perspectiva petentei), opinia profesională a părților reclamate față de petentă, verificarea locului de desfășurare al activității zilnice al petentei.

27. La sediul UAT Cristești, reprezentanții C.N.C.D. au purtat discuții cu: primarul comunei Cristești, viceprimarul, un consilier juridic asistent, contabilul, bibliotecarul care are și funcția de consilier local, inspectorul serviciul buget finanțe și contabilitate, inspectorul asistență socială, inspectorul relații cu publicul Dir. Asistență Socială și Urbanism, un consilier juridic care este și consilier local și inginer cadastru fondul funciar – sugerat ca martor de petentă.

28. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., primarul a susținut că petenta este angajată în cadrul Primăriei Cristești din noiembrie 2009, angajată de fostul primar al

comunei, a fost consilier personal al acestuia. Din anul 2014, petenta devine funcționar public, consilier juridic debutant. În anul 2016, în urma unei evaluări a activității petentei, acesteia i-a fost desfăcut contractul de muncă, prin decizia primarului, ulterior, această decizie fiind anulată de către instanța de judecată, petenta a fost reîncadrată în muncă pe postul deținut anterior destituirii. În ceea ce privește mutarea petentei în bibliotecă, dl. primar susține că această acuzație este neadevărată, petenta fiind plasată în același birou pe care-l ocupa anterior destituirii din funcție, cu mențiunea că din cauza deteriorării clădirii în care funcționa biblioteca comunală, primarul a luat măsura de a o muta pe bibliotecară, în biroul în care lucra și petenta. Odată cu mutarea bibliotecarei în birou, au apărut și elevii din comună, elevi care frecventau programul biblionet, program accesibil doar prin rețeaua informatică a Consiliului local. Despre activitatea petentei în cadrul Primăriei, primarul spune că aceasta a fost angajată de către fostul primar, pe funcție contractuală, consilier personal al fostului primar, că și-ar fi desfășurat activitatea în mod total neprofesional, iar ulterior când a devenit primar, spune că petenta refuza să-și îndeplinească atribuțiile, respectiv refuza să pună în executare silită hotărârile judecătorești ori le pune în executare în mod defctuos.

29. Consilierul juridic asistent cu care echipa de investigație a discutat a susținut că este angajată din iunie 2017 în funcția de consilier juridic asistent, are multiple atribuții, executări silite, precum și atribuții în domeniul resurselor umane. Relațiile de lucru cu dl. primar sunt foarte bune și nu cunoaște ca alți colegi să se plângă de dumnealui. Nu a avut contacte cu petenta de când a fost angajată, dar din cele auzite, știe că petenta amenința cu intentarea de acțiuni în instanță pe majoritatea colegilor din primărie. Despre condițiile de muncă ale petentei, spune că acestea sunt condiții de muncă normale, comparabile cu ale celorlalți colegi, relativ precare, având în vedere condiția în care se află clădirea în care funcționează primăria.

30. Din discuția purtată de echipa de investigație cu contabilă, acesta a susținut că este angajată în cadrul UAT Cristești din anul 1995 și nu este membră în Consiliul local Cristești așa cum a precizat petenta. În ceea ce privește acuzația pe care i-o aduce petenta privind eliberarea unei adeverințe întocmită în mod intenționat cu date eronate, susține că a fost o simplă eroare de calculator, neavând niciodată intenția de a-i pricinui vreun inconvenient petentei. Nu cunoaște ca petenta să fi avut relații de muncă tensionate cu colegii sau cu superiorii ierarhici, în schimb nu neagă faptul că a avut discuții contradictorii cu petenta, dar fără a avea un conflict cu aceasta.

31. D-na în calitatea de bibliotecară comunei Cristești și consilier local în cadrul UAT Cristești, a susținut că a fost mutată în biroul în care lucra petenta, din cauza condițiilor improprii din clădirea în care funcționa biblioteca comunală. Despre accesul petentei la calculator, aceasta spune că în biroul în care lucrau, existau 3 computere, iar în cazul în care elevii din comună, solicitau accesul la programul biblionet, li se facilita accesul la două dintre computere în funcție de disponibilitate și că în orice caz, chiar dacă cele două computere ar fi fost solicitate de elevi, petenta ar fi avut posibilitatea să folosească celălalt computer. De asemenea spune că în clădirea Primăriei nu sunt spații suficiente pentru birouri individuale, condiții constatate și de echipa de investigație, majoritatea birourilor fiind ocupate de minim 2 lucrători. Despre ședința din Consiliul local Cristești în care s-a discutat salarizarea personalului, ședință în cadrul căreia petenta susține că ar fi fost discriminată prin atitudinea consilierilor locali, care s-ar fi manifestat printr-un refuz al acestora de a-i mări salariul, d-na T. spune că a participat la acea ședință dar nu s-a discutat cazul particular al petentei, iar salarizarea a fost stabilită pe criterii de studii și responsabilități, chiar și dumneai primind un salariu mai mic, corespondent cu studiile medii pe care le are.

32. Din discuțiile purtate cu inspectorul serviciul buget finanțe și contabilitate, acesta susține că în vederea noii salarizări s-a avut ca bază de pornire grila veche de salarizare, nicidecum alte criterii și că petenta a fost încadrată cu un salariu mai mare corespondent postului ocupat. Despre petentă spune că aceasta nu și-a îndeplinit atribuțiile de serviciu, pe toată perioada în care a fost angajată, lucru pe care l-a constatat personal de la angajare, din 2016, deoarece a preluat activitățile acesteia, precum dosarele de muncă în folosul

comunității și cele de executare silite, activități care ar fi fost în sarcina petentei și de care aceasta nu s-a ocupat deloc, având totodată dosare conținând amenzi din anul 2002.

33. D-na inspector asistență socială a declarat că este și ofițer de stare civilă și datorită acestui fapt, este singurul lucrător din UAT Cristești care ocupă un birou singură. Nu are cunoștință despre criteriile de salarizare, nu s-a aflat în conflict cu petenta, iar despre condițiile de lucru ale acesteia învederează echipei de investigație lipsa de spațiu din imobilul unde funcționează UAT Cristești.

34. D-na inspector relații cu publicul Dir. Asistență Socială și Urbanism a susținut că se ocupă de registratură și înainte de introducerea registrului electronic, a înregistrat numeroase adrese ale petentei având ca obiect solicitări privind atribuțiile de serviciu ale acesteia, precum și solicitări privind eliberarea de adeverințe privind vechimea în muncă. De asemenea susține că nu a primit directive sau sugestii din partea primarului sau din partea oricărui funcționar din cadrul UAT Cristești de a nu-i înregistra documente petentei și nici nu s-a opus din proprie inițiativă în a-i înregistra solicitările acesteia, mai mult decât atât, spune că petenta ar fi putut accesa oricând registrul electronic de pe computerul dumneaei, acesta nefiind parolat.

35. Din discuțiile purtate cu consilierul juridic și consilierul local acesta susține că a participat la dezbaterile privind grila de salarizare, dezbateri ce au avut loc în cadrul ședinței Consiliului local Cristești, dar că nu s-au dezbătut cazuri particulare privind salarizarea. Acesta a lucrat în primărie din timpul fostului primar, o cunoaște pe petentă demult și își exprimă rezervele în a se pronunța în ceea ce privește activitatea profesională a acesteia, precum și despre competențele acesteia, considerând că poziția avută de petentă în mandatul fostului primar era una mai mult decât privilegiată.

36. Secretarul consiliului local a susținut că propunerile privind salarizarea vin din partea primarului, ulterior acestea fiind aprobate în consiliul local, nu se discută cazuri particulare și se iau în considerare doar atribuțiile și rezultatele funcționarilor.

37. Având în vedere că noua organigramă, suplimentată cu 30 de locuri de muncă vacante, nu prevedea niciun post de debutant, s-a discutat cu primarul pentru înființarea unui astfel de post în anul 2018. Susține că petenta a fost reintegrată în cadrul departamentului Asistență Socială, cu aceleași atribuții avute anterior. Spune că într-adevăr nu i s-au atribuit numeroase lucrări petentei, deoarece aceasta se afla pe o poziție de debutant și consideră că în conformitate cu poziția pe care aceasta era angajată, ar fi avut mai mult nevoie de îndrumare. În ultima perioadă totuși, petenta a primit niște lucrări în domeniul asistenței sociale. Nu i-a fost restricționat accesul petentei la registrul electronic, acesta fiind instalat pe un singur computer din instituție. Locul de muncă al petentei a fost stabilit în funcție de disponibilitate, acela fiind de fapt singurul loc disponibil din clădirea primăriei, unde se afla instalat un computer. Nu i s-a putut achiziționa un computer nou petentei, din cauză că nu existau fonduri la momentul solicitării, dar i s-a promis că îi va fi achiziționat unul imediat ce vor fi disponibile fonduri în vederea achizițiilor, iar în urma reorganizării situația ei se va stabili.

38. Din discuțiile purtate cu inginerul de cadastru fondul funciar, persoană sugerată ca martor de petentă, a reieșit că o cunoaște pe petentă din anul 2006 și susține că aceasta a avut o atitudine ostilă față de el încă de la început, dar că după ce aceasta a fost reîncadrată, el personal nu a sesizat să fi fost supusă relelor tratamente sau vreunui fel de tratament diferențiat.

39. Constatările echipei de investigație în urma controlului efectuat:

- spațiul de lucru în care petenta și-a desfășurat activitatea, după repunerea sa în funcție, cuprindea biroul d-nei bibliotecar echipat corespunzător, două birouri cu computere pentru elevi (biblionet) și biroul petentei fără niciun fel de echipament și rechizite;
- celelalte birouri din cadrul instituției erau echipate corespunzător desfășurării activităților

de lucru specifice.

V. Motivele de fapt și de drept

40. **În fapt**, Colegiul director reține că petenta a sesizat CNCD că se simte discriminată și deoarece angajatorul, chiar dacă a pus în aplicare hotărâre judecătorească privind reintegrarea acesteia în funcția publică de consilier juridic debutant, nu îi pune a dispoziție instrumente de lucru pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

41. **În drept**, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

42. La art. 2 alin. 1 Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată, prevede că: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

43. Totodată, la art. 2 alin. 5, Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată, prevede că: *„Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”.*

44. Ambele definiții includ elementul **criteriului**, element care diferențiază o cauză care cade sub incidența O.G. nr. 137/2000 (spre exemplu discriminare, hărțuire) de cauzele care au o altă natură (spre exemplu conflictele de muncă). Astfel, existența unui criteriu anume este un factor determinant. Se poate invoca orice criteriu (**O.G. nr. 137/2000**, art. 2 alin. 1: [...] *„pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu”* [...]; **Protocolul adițional nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului**, art. 1 alin. 1: [...] *„fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație”*), iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatei trebuie să existe un raport de cauzalitate.

45. Pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind discriminatorie aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

46. Colegiul director reține că motivul, criteriul care a stat la baza presupuselor acte de hărțuire comise asupra petentei de către conducerea instituției, îl constituie revenirea petentei pe post ca urmare a punerii în executare a unei hotărâri judecătorești.

47. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

48. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională. Petentei i-a fost încălcat dreptul la muncă, dreptul la un tratament egal precum și atingerea demnității petentei.

49. Petenta, consilier juridic debutant în cadrul aparatului de specialitate al primarului comunei Cristești, a fost eliberată din funcție, urmare a calificativului „necorespunzător” la finalizarea perioadei de stagiu. Instanța de contencios administrativ competentă a sancționat emiterea Dispoziției nr. 51/2017 de eliberare din funcție și a finalizat cu sentințe definitive și irevocabile în favoarea funcționarului public, punerea în aplicare a acestora fiind anevoioasă, recurgându-se inclusiv la măsuri de executare silită.

50. În ceea ce privește probarea faptelor de discriminare, Colegiul director arată că în domeniul discriminării, sarcina probei este împărțită între petent și reclamat (O.G. nr. 137/2000, art. 20 alin. 6: „*Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare.*” Totodată, potrivit art. 4 din Directiva Consiliului 97/80/CE: „Statele membre trebuie să ia măsurile necesare, în conformitate cu sistemele lor juridice naționale, pentru ca în cazurile în care persoanele care se consideră lezate datorită faptului că nu li s-a aplicat principiul tratamentului egal probează, în fața unei instanțe sau a unei autorități competente, fapte pe baza cărora se poate presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, să fie obligația reclamatului să probeze că nu a existat o încălcare a principiului tratamentului egal.”

51. Împărțirea sarcinii probei este un principiu aplicat ferm în domeniul discriminării de Curtea Europeană de Justiție (ex.: **Vasiliki Nikoloudi împotriva Organismos Tilepikoinonion Ellados AE**, 10 martie 2005, **Regina împotriva Secretary of State for Employment**, ex parte **Nicole Seymour-Smith și Laura Perez**, 9 februarie 1999, **B. F. Cadman împotriva Health & Safety Executive**, 3 octombrie 2006, **Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding împotriva Feryn NV**, 10 iulie 2008, **Jämställdhetsombudsmannen împotriva Örebro läns landsting**, 30 martie 2000). Acest principiu este aplicat și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului: „în această materie [a discriminării] se aplică inversarea sarcinii probei, astfel dacă un aplicant arată existența unui tratament diferențiat, Guvernul are obligația de a demonstra că această diferențiere de tratament este justificat obiectiv” (**D.H. și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008); „privind existența elementelor susceptibile de a constitui probe pentru a transfera sarcina probei către stat, nu există impedimente procedurale în a admite probe sau formule predefinite aplicabile în aprecierea acestora; o astfel de concluzie este sprijinită de evaluarea liberă a probelor, inclusiv un astfel de raționament decurge din faptele și observațiile părților contractante; probele pot decurge din coexistența a unor indicii ori

prezumții suficient de puternice, precise și concordante; în plus, nivelul convingerii necesare pentru a ajunge la o concluzie particulară și, referitor la acesta, privind distribuirea sarcinii probei este legat intrinsec de specificitatea faptelor, natura susținerilor și dreptului invocat” (D.H. și alții împotriva Cehiei, 13 noiembrie 2007, Sampanis și alții împotriva Greciei, 5 iunie 2008).

52. Astfel, Colegiul director reține că petenta a dovedit existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe, iar partea reclamată nu a adus probe suficiente, nu a făcut dovada prin documentele prezentate, că tratamentul aplicat petentei nu a avut la bază criteriile invocate de aceasta. Din înscrisurile depuse la dosar, reiese că, așa cum prevede art. 20 alin. 6 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată.

53. Particularitate a faptei de hărțuire, astfel precum este reținută de O.G. nr.137/2000, constă în aceea că, diferit de celelalte fapte prevăzute și sancționate de ordonanță, aceasta nu presupune existența situației analoage, comparabile. Simplul fapt că reclamatul are un anumit comportament, ce are în vedere existența unuia dintre criteriile prevăzute de lege, iar acest fapt conduce la crearea unui cadru intimidant, ostil sau degradant, pentru petentă, este de ajuns pentru a se reține existența faptei de discriminare, prevăzută și sancționată de art. 2 alin. 5 din O.G. nr. 137/2000. Acest lucru reflectă, în principal, faptul că hărțuirea în sine este greșită din cauza formei pe care o îmbracă (abuz verbal, nonverbal sau fizic), și al efectului potențial pe care îl poate avea – încălcarea demnității umane. Astfel, reținem că se are în vedere percepția pe care o are victima asupra tratamentului la care a fost supusă.

54. În speța supusă analizei, Colegiul director constată că în situația redată, ne aflăm în fața unei fapte de hărțuire, modul în care s-a procedat, faptul că petentei nu i s-au pus la dispoziție instrumente de lucru pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu (birou neadecvat, computer etc.) i-au creat acesteia un cadru intimidant, ostil, degradant și ofensiv. De asemenea, spațiul lucrativ era împărțit cu bibliotecara, care deținea instrumente de lucru adecvate pentru desfășurarea activității, dar și alte două birouri cu computere pentru elevi (biblionet).

55. Având în vedere aspectele semnalate, probele de la dosar și prevederile legale incidente, Colegiul director constată că fapta sesizată constituie hărțuire potrivit art. 2 alin. 5 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată și dispune sancționarea cu avertisment a părților reclamate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate intră sub incidența prevederilor **art. 2 alin. (1) și art. 2 alin. (5) din O.G. nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;
2. Sancționarea părților reclamate cu avertisment, potrivit **art. 7 din O.G. nr. 2/2001** privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări desfășurată online în data de 25.03.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DINCĂ ILIE – Membru, GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, CRISTIAN JURA – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, CLAUDIA POPA – Membru, SANDU TATIANA VERONICA – Membru.

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 / 24.03.2020.

**AZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

*Data redactării: 25.06.2020
Redactată și motivată I.D./F.L.I.*

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.